

WYTYCZNE

w zakresie współpracy ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie z Klubami Integracji Społecznej w ramach realizacji projektów systemowych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Działanie 7.1

I. TRYB WYBORU KLUBU INTEGRACJI SPOŁECZNEJ (KIS)

W ramach realizacji projektów systemowych, gminy (Ośrodki Pomocy Społecznej) oraz powiat (Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie) zgodnie z dokumentem „Zasady przygotowania realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013”, stanowiącym część Systemu Realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, mogą kierować uczestników do uczestnictwa w zajęciach Klubu Integracji Społecznej.

Udział w zajęciach Klubu Integracji Społecznej stanowi wydatek kwalifikowalny jako instrument aktywnej integracji w ramach kontraktów socjalnych (lub innych indywidualnych form) oraz programów aktywności lokalnej i programów integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Możliwe są cztery formy współpracy beneficjenta realizującego projekt systemowy z Klubem Integracji Społecznej:

- a) prowadzenie klubu przez beneficjenta jako jednostki własnej,
- b) realizacja projektu partnerskiego przez beneficjenta z jednostką lub organizacją prowadzącą klub (wówczas beneficjent z partnerem składają wspólnie wniosek o dofinansowanie)¹,
- c) zakup instrumentu aktywnej integracji w trybie przewidzianym dla przepisów o zamówieniach publicznych, a w przypadku zakupu poniżej 14,0 tys. euro zapytanie ofertowe,
- d) zlecenia realizacji zadania publicznego – prowadzenie zajęć w klubie – w trybie przepisów o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

W każdym przypadku skierowanie do uczestnictwa oznacza zgodnie z systemem realizacji POKL, sfinansowanie kosztów pobytu uczestnictwa w uzgodnionej wysokości lub sfinansowanie kosztów funkcjonowania klubu w zakresie odpowiadającej uczestnictwu osób skierowanych.

II. TRYB KALKULACJI KOSZTÓW UCZESTNIKA – OSOBY REALIZUJĄCEJ KONTRAKT

Punktem wyjścia przy analizie kalkulacji kosztów uczestnictwa w programie zajęć przewidzianym dla danego projektu, który chce zrealizować gmina (OPS) lub powiat (PCPR), zlecając usługę Klubowi Integracji Społecznej jest wybór wariantu tej kalkulacji:

- a) wariant A: rodzaj działalności Klubu – rodzaj stosowanych usług reintegracji społecznej,
- b) wariant B: wysokość kosztów rocznych funkcjonowania Klubu.

W przypadku wariantu A:

W zależności od rodzaju zajęć (usług) proponowanych przez KIS należy kalkulować cenę usługi

¹ Zgodnie z dokumentem Instytucji Zarządzającej POKL „Zakres realizacji projektów partnerskich określonych przez Instytucję Zarządzającą Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”.

(np. warsztaty z psychologiem, doradcą zawodowym, porady prawne, lub zajęcia zmieniające kwalifikacje zawodowe), opierając się o jednostkę przeliczeniową określającą konkretny wymiar czasowy. Przykład:

- pytanie ofertowe OPS o konkretny wymiar czasowy zajęć dla 1 uczestnika,
- odpowiedź: liczba dni zajęć x osobo/godzina prowadzącego. Liczba dni zajęć przewidziana w okresie trwania projektu – liczba miesięcy a także skład liczebny grupy zajęciowej.

W tym wariantcie kalkulacyjnym należy również przyjąć pewien „narzut” kosztów ogólnych funkcjonowania KIS (koszty administracyjne, koszty mediów itp.) – np. 10% do ceny usługi.

W przypadku wariantu B:

Działalność KIS w danym roku może zostać oszacowana na podstawie kosztów rocznych (za rok poprzedni) w przeliczeniu na 1 uczestnika. Przy szacowaniu kosztu uczestnictwa należy uwzględnić pewną przeciętną liczbę uczestników zajęć / na rok. Na przykład: KIS funkcjonuje wówczas kiedy przeciętna liczba uczestników jest nie mniejsza niż 15 osób.

W ofercie kalkulacyjnej ważnym będzie przedstawienie pakietu usług, który ewentualnie zostanie zaakceptowany przez zlecającego (OPS).

III. UZGODNIONA WYSOKOŚĆ KOSZTÓW UCZESTNIKA – OSOBY REALIZUJĄCEJ KONTRAKT

Nie ma obligatoryjnego pojęcia „uzgodniony poziom kosztów”, tj. obligatoryjnie wyznaczonej kwoty.

Beneficjent (Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie) dysponuje kwotą na realizację projektu jako ryczałt na sfinansowanie instrumentów aktywnej integracji w kontrakcie socjalnym lub programie. Dlatego też, w drodze negocjacji należy ostatecznie określić poziom kosztu uczestnictwa, przy zachowaniu zasady racjonalności wydatków.

IV. DODATKOWE ŚWIADCZENIA DLA UCZESTNIKA

Realizacja projektu systemowego oparta jest na dwóch źródłach finansowych:

- (a) środki finansowe na kontrakt socjalny (przeciętny limit na osobę do 5.000 złotych), lub środki finansowe na program aktywności lokalnej (3.000 złotych), program integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych (3.000 - 4.000 złotych),
- (b) środki finansowe, mogące stanowić jednocześnie wkład własny beneficjenta (wysokość 10,5% wartości projektu) i mające formę zasiłków celowych a także świadczenia pieniężnego za prace społecznie użyteczne (fundusz pracy), lub niektóre wydatki (PFRON).

W przypadku instrumentu aktywnej integracji mamy zatem do czynienia z finansowaniem usługi Klubu Integracji Społecznej, natomiast ewentualne dodatkowe wydatki dla uczestników klubu, np: zasiłki celowe, są rozdysponowywane decyzją Ośrodka Pomocy Społecznej i mogą stanowić element projektu systemowego jako wkład własny lub być przyznawane poza projektem systemowym.

W tej sytuacji zlecenie usługi KIS-owi dotyczy faktyczne zaakceptowanych (wynegocjowanych) zajęć o charakterze reintegracji społecznej i reintegracji zawodowej, a tym samym uzgodnienia wartości zlecenia.

V. ROZLICZENIA KSIĘGOWO - FINANSOWE

Przy realizacji projektu systemowego obowiązek prowadzenia wyodrębnionej ewidencji wydatków przez beneficjentów spoczywa na zleceniodawcy (gmina, powiat).

Wskazano jest jednak, aby dla układów porównawczych (analitycznych, kontrolnych) również KIS, któremu powierzy się zadania prowadził wyodrębnioną księgowość dla danego projektu (zlecenia). Ułatwia to wzajemne relacje pomiędzy Zleceniodawcą (gmina – ops) a Zleceniobiorcą (KIS).

We wzajemnych rozliczeniach, przy zastosowaniu formuły zlecenia lub zakupu usług dokumentem księgowo -finansowym potwierdzającym ich wykonanie jest:

- a) w przypadku podmiotu prowadzącego KIS (np. organizacja pozarządowa prowadząca działalność gospodarczą), zarejestrowanego jako podmiot rozliczeń podatku od towarów i usług VAT - faktura VAT.
- b) w przypadku podmiotu prowadzącego KIS (nie będącego płatnikiem VAT) – nota księgowa.

Należy generalnie pamiętać, że w przypadku realizacji projektów systemowych – zleceniu usług – środki finansowe są kwalifikowalne „na wejściu”, tj. ustalane oraz negocjowane przed zawarciem umowy, natomiast „na wyjściu”, tj. podczas dokonywania rozliczeń (noty księgowe) nie zachodzi potrzeba specyfikowania zakwalifikowanych wcześniej kosztów. Rozliczenia kosztowe dotyczą wykonania poszczególnych zadań .

Nie ma obowiązku tworzenia przez KIS odrębnego konta rozliczeniowego przy zakupie lub zleceniu przez gminę usług, chyba że projekt realizowany jest w formule partnerstwa.

W przypadku gdy Klub Integracji Społecznej jest jednostką własną beneficjenta i finansowany jest bezpośrednio przez budżet Ośrodka Pomocy Społecznej lub Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, jako wydatki tego ośrodka lub centrum, ich rozliczenie może nastąpić wewnętrzną notą obciążeniową na podstawie kalkulacji kosztu usługi klubu w ramach wydatków ponoszonych przez jednostkę budżetową oraz oświadczenia o liczbie zrealizowanych usług na rzecz osób objętych instrumentem aktywnej integracji.

VI. ZALICZKOWE FORMY ROZLICZEŃ WYKONANIA ZADAŃ PROJEKTOWYCH.

W zależności od sformułowanych warunków umowy na realizację zadań w ramach projektu systemowego dopuszczona jest forma zaliczkowego przekazywania środków finansowych. Byłoby wskazano jednak, aby w tym przypadku stosować noty księgowe, albo faktury *pro forma*, które następnie po rzeczywistym wykonaniu zadania podlegają dodatkowej księgowej weryfikacji.

Opracowanie:

**Departament Pomocy i Integracji Społecznej, MPiPS
Departament Zarządzania EFS, MRR**

Warszawa, listopad 2009 r.